

Dokument na schôdzu

A8-0450/2018

10.12.2018

SPRÁVA

o odporúčaní Európskeho parlamentu Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku ku komplexnej dohode medzi EÚ a Kirgizskou republikou (2018/2118(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: Cristian Dan Preda

OBSAH

	Strana
NÁVRH ODPORÚČANIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	10
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	11

NÁVRH ODPORÚČANIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku ku komplexnej dohode medzi EÚ a Kirgizskou republikou (2018/2118(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/... z 9. októbra 2017, ktorým sa Európska komisia a vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku poverujú začať rokovania a viesť ich v mene Európskej únie o tých ustanoveniach komplexnej dohody medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Kirgizskou republikou na strane druhej, ktoré patria do právomoci Únie (11436/1/17 REV 1),
- so zreteľom na rozhodnutie zástupcov vlád členských štátov zo zasadnutia Rady z 9. októbra 2017, ktorým sa Európska komisia poveruje začať rokovania a viesť ich v mene členských štátov o tých ustanoveniach komplexnej dohody medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Kirgizskou republikou na strane druhej, ktoré patria do právomoci členských štátov (11438/1/17 REV 1),
- so zreteľom na navrhované právne základy pre novú komplexnú dohodu, ktorými sú článok 37 Zmluvy o Európskej únii (Zmluva o EÚ) a články 91, 100 ods. 2, 207 a 209 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na existujúcu dohodu o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Kirgizskou republikou, ktorá nadobudla platnosť v roku 1999,
- so zreteľom na svoje uznesenia z 15. decembra 2011 o stave vykonávania stratégie EÚ pre Strednú Áziu¹ a z 13. apríla 2016 k vykonávaniu a preskúmaniu stratégie EÚ – Stredná Ázia²,
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Kirgizsku, najmä na uznesenia z 15. januára 2015³, 8. júla 2010⁴ a 6. mája 2010⁵,
- so zreteľom na vyhlásenie podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie o prezidentských voľbách v Kirgizskej republike zo 16. októbra 2017,
- so zreteľom na závery o prezidentských voľbách Európskeho parlamentu, medzinárodnej volebnej pozorovateľskej misie (IEOM), Úradu pre demokratické inštitúcie a ľudské práva Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE/ODIHR),
- so zreteľom na vyhlásenie, ktoré prijal Parlamentný výbor pre spoluprácu EÚ –

¹ Ú. v. EÚ C 168 E, 14.6.2013, s. 91.

² Ú. v. EÚ C 58, 15.2.2018, s. 119.

³ Ú. v. EÚ C 300, 18.2.2016, s. 10.

⁴ Ú. v. EÚ C 351 E, 2.12.2011, s. 92.

⁵ Ú. v. EÚ C 81 E, 15.3.2011, s. 80.

Kirgizsko 3. mája 2018,

- so zreteľom na rozhodnutie Európskej únie z 2. februára 2016 o udelení štatútu VSP+ Kirgizskej republike,
 - so zreteľom na svoju pozíciu z 22. októbra 2013 k pozícii Rady v prvom čítaní na účely prijatia rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o poskytnutí makrofinančnej pomoci Kirgizskej republike¹,
 - so zreteľom na článok 113 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A8-0450/2018),
- A. keďže EÚ a Kirgizsko v decembri 2017 začali rokovania o komplexnej dohode, ktorá by nahradila súčasnú dohodu o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Kirgizskom, s cieľom posilniť a prehĺbiť spoluprácu v oblastiach spoločného záujmu na základe spoločných hodnôt demokracie, právneho štátu a dobrej správy vecí verejných v rámci nového právneho rámca;
- B. keďže komplexná dohoda si bude vyžadovať súhlas Parlamentu, aby nadobudla platnosť;
1. odporúča Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku:

Všeobecné zásady

- a) prerokovať a uzavrieť ambicióznú, komplexnú a vyváženú dohodu medzi EÚ a Kirgizskom, ktorá nahradí dohodu o partnerstve a spolupráci z roku 1999 a poskytne základ pre pevné a trvalé vzťahy a stabilný, bezpečný a udržateľný rozvoj oboch strán;
- b) identifikovať v komplexnej dohode strategické krátkodobé a dlhodobé perspektívy a stanoviť niekoľko dobre identifikovaných a štruktúrovaných cieľov spolupráce s Kirgizskom; vynaložiť ďalšie úsilie a prehĺbiť vzťah, aby sa EÚ stala viditeľnejšou a efektívnejšou v krajine a v regióne;
- c) podporiť trhové hospodárstvo poskytovaním konkrétnych sociálnych a hospodárskych výhod pre občanov oboch strán; dodržiavať pravidlá hospodárskej súťaže a právnu istotu, a to aj prostredníctvom posilnenia nezávislých a transparentných inštitúcií;
- d) zabezpečiť pevnú angažovanosť oboch strán pri rešpektovaní demokratických zásad, ľudských práv a zásad právneho štátu a pri ich presadzovaní, pri úplnom dodržiavaní kritérií požadovaných pre status VSP + poskytnutý Kirgizskej republike vrátane ratifikácie príslušných medzinárodných dohovorov a účinného vykonávania záverov a odporúčaní príslušných monitorovacích orgánov zriadených podľa týchto dohovorov; uľahčovať a viesť pravidelný dialóg o otázkach ľudských práv relevantných pre obe strany so zameraním na výsledky, ktorý by mal zahŕňať príslušné orgány a občiansku spoločnosť, s cieľom posilniť inštitucionálny rámec a verejné politiky; zdôrazniť

¹ Ú. v. EÚ C 208, 10.6.2016, s. 177.

konštruktívne členstvo Kirgizska v rade OSN pre ľudské práva v období 2016 – 2018 a podporovať jeho ďalšie medzinárodné zapojenie;

- e) prispievať k posilneniu multilateralizmu a medzinárodnej spolupráce a rozvíjať spoločné postupy spolupráce s kirgizskými partnermi s cieľom podporiť medzinárodnú bezpečnosť a účinne riešiť globálne výzvy, ako sú terorizmus, zmena klímy, migrácia a organizovaný zločin, a prispievať k plneniu Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a novej národnej stratégie rozvoja na obdobie 2018 – 2040; a všeobecnejšie prispievať k stabilizácii a rastu v Strednej Ázii;

Politický dialóg a medzinárodná spolupráca

- f) posilniť politický dialóg a odvetvovú spoluprácu; zabezpečiť zmysluplný pravidelný dialóg o všetkých relevantných otázkach, pričom sa bude vychádzať z existujúcich formátov;
- g) zintenzívniť spoluprácu v oblasti krízového riadenia, predchádzania konfliktom, boja proti terorizmu a organizovanej trestnej činnosti, počítačovej kriminality, predchádzania násilnej radikalizácii a cezhraničnej trestnej činnosti, ako aj integrovaného riadenia hraníc, a to pri úplnom rešpektovaní ochrany ľudských práv a základných slobôd a v súlade so zmenami trestného zákonníka; a zabezpečiť, aby bol vnútroštátny zákon č. 150 z roku 2005 o boji proti extrémistickej činnosti plne v súlade s medzinárodnými normami;
- h) posilniť ustanovenia týkajúce sa obchodných a hospodárskych vzťahov s cieľom zlepšiť investičné prostredie a prispieť k diverzifikácii kirgizského hospodárstva, čo bude výhodou pre obe strany a posilnením právnej istoty a regulačnej transparentnosti; podporovať dobrú správu vecí verejných, fungujúce súdnictvo a obmedzenie byrokracie a využívať všetky dostupné opatrenia na podporu udržateľného hospodárskeho rozvoja v záujme upevnenia a rozvoja mnohostranného obchodného systému založeného na pravidlách; prispievať k podpore vytvárania a rozvoja malých a stredných podnikov; ďalej posilňovať hospodárske a obchodné vzťahy medzi EÚ a Kirgizskom, pokiaľ ide o status VSP+, a vyzvať Kirgizsko, aby plnilo medzinárodné záväzky vyplývajúce z tohto statusu s cieľom posilniť hospodársky rozvoj krajiny;
- i) zlepšiť spoluprácu v oblasti boja proti korupcii, prania špinavých peňazí a daňových únikov; zahrnúť osobitné časti uvádzajúce jasné a pevné záväzky a opatrenia v oblasti boja proti všetkým formám korupcie a uplatňovať medzinárodné normy a multilaterálne protikorupčné dohovory; zahrnúť ustanovenia týkajúce sa dobrej správy v daňových záležitostiach a noriem transparentnosti, ktoré opätovne potvrdzujú záväzok strán vykonávať medzinárodné normy v oblasti boja proti vyhýbaniu sa daňovým povinnosťami a proti daňovým únikom;
- j) prispieť k posilneniu kirgizského členstva v Svetovej obchodnej organizácii prostredníctvom primeraných reforiem týkajúcich sa zahraničných investícií, colných orgánov a prístupu na medzinárodné trhy;
- k) zlepšiť koordináciu medzi pozíciami EÚ a Kirgizska na medzinárodných fórach;
- l) posilniť medziparlamentný dialóg medzi Kirgizskom a Európskym parlamentom;

- m) zabezpečiť, aby sa v rámci dohody dôraz kládol najmä na zmenu klímy, vodné hospodárstvo a predchádzanie katastrofám a pripravenosť na katastrofy v dôsledku vysokého rizika prírodných katastrof vrátane zemetrasení, poskytovať Kirgizsku podporu v jeho úsilí o ochranu životného prostredia a jeho intenzívnom úsilí zameranom na dosiahnutie udržateľného rozvoja;

Inštitucionálne ustanovenia

- n) zabezpečiť zasielanie rokovacích smerníc Európskemu parlamentu, a to v súlade s pravidlami dôvernosti, aby Parlament mohol riadne kontrolovať proces rokovaní a sústavne dodržiavať medziinštitucionálne záväzky vyplývajúce z článku 218 ods. 10 ZFEÚ, podľa ktorého musí byť Parlament ihneď a v plnom rozsahu informovaný vo všetkých etapách postupu;
- o) poskytnúť všetky dokumenty súvisiace s rokovaniami, ako sú zápisnice a návrhy textov, o ktorých sa rokovalo, ako aj pravidelne informovať Parlament;
- p) na všetkých úrovniach zabezpečiť dodržiavanie dlhoročného postupu, podľa ktorého sa nová dohoda predbežne neuplatňuje, kým Parlament neudelí svoj súhlas;
- q) posilniť a rozšíriť existujúcu spoluprácu zakotvenú v súčasnej dohode o partnerstve a spolupráci, ktorou sa už zriadili tieto orgány na spoluprácu a dialóg:
- rada pre spoluprácu na ministerskej úrovni,
 - výbor pre spoluprácu na úrovni vyšších úradníkov a podvýbory pre obchod a investície a pre rozvojovú spoluprácu;
 - parlamentný výbor pre spoluprácu;
- r) posilniť medziparlamentnú kontrolu v rámci posilneného parlamentného výboru pre spoluprácu, ktorá má byť súčasťou novej dohody, najmä v oblastiach demokracie, právneho štátu a boja proti korupcii;
- s) zabezpečiť zapojenie občianskej spoločnosti počas rokovaní aj fázy vykonávania dohody;
- t) zabezpečiť začlenenie podmienok týkajúcich sa prípadného pozastavenia spolupráce v prípade porušenia základných prvkov ktoroukoľvek stranou vrátane konzultácie Parlamentu v takýchto prípadoch;
- u) prideliť na úrovni EÚ a členských štátov primerané zdroje na vykonávanie komplexnej dohody s cieľom zabezpečiť dosiahnutie všetkých ambiciózných cieľov stanovených v priebehu rokovaní;

Spoločné obavy a záujmy súvisiace s oblasťami spolupráce, ktorých sa týka dohoda

- v) zohľadniť úlohu Kirgizska ako jednej z mála vznikajúcich demokratických krajín v regióne, čo si vyžaduje dlhodobú politickú, diplomatickú, finančnú a technickú podporu EÚ;

- w) pokračovať v úsilí o upevnenie fungujúcej parlamentnej demokracie so skutočným systémom viacerých strán a ústavnými kontrolami a rovnováhou, ako aj zabezpečiť parlamentný dohľad nad výkonnou zložkou, keďže ide o jednu z pilotných krajín, na ktoré sa zameriava podpora demokracie EÚ; vyjadriť svoje obavy z ústavných zmien z roku 2016, najmä pokiaľ ide o podstatné posilnenie právomocí predsedu vlády, nadradenosť rozsudkov vnútroštátnych súdov nad medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a stratu nezávislosti ústavnej komory najvyššieho súdu; podporiť účasť MVO na rozvoji a preskúmaní právnych predpisov a politík v krajine, najmä pokiaľ ide o nástroje alebo mechanizmy, ktoré priamo ovplyvňujú činnosť organizácií občianskej spoločnosti;
- x) opakovane potvrdiť význam systematickej práce pri presadzovaní hodnôt demokracie a ľudských práv vrátane slobody prejavu, združovania a zhromažďovania a nezávislosti súdnictva;
- y) podporovať priaznivé prostredie pre novinárov a nezávislé médiá; zabezpečiť, aby Kirgizsko umožnilo zahraničným pracovníkom a novinárom oblasti ľudských práv, na ktorých je uvalený zákaz, aby mohli vstúpiť do krajiny a pokračovať vo svojej práci bez zasahovania;
- z) uznať pokrok, ktorý sa dosiahol v súvislosti s pokojným priebehom a zlepšovaním transparentnosti parlamentných a prezidentských volieb, a naliehavo požadovať pokračujúce vykonávanie odporúčaní medzinárodných volebných pozorovateľských misíí;
- aa) naliehavo vyzvať Kirgizsko, aby zvrátilo všetky negatívne autoritatívne trendy, ako je politická instrumentalizácia výkonu spravodlivosti, nespravodlivé súdne tresty, nespravodlivé a netransparentné súdne konania, zasahovanie do slobody médií, beztrestnosť orgánov činných v trestnom konaní a údajné zlé zaobchádzanie s osobami vo väzbe a ich mučenie, vyhost'ovanie do krajín, kde sú osoby vystavené riziku mučenia alebo zlého zaobchádzania, ako aj diskriminácia menšín a obmedzovanie slobody zhromažďovania a slobody prejavu, a vyzvať Kirgizsko, aby dôkladne preskúmalo všetky obvinenia z poskytovania falošných dôkazov, vydierania, mučenia a zlého zaobchádzania; vyjadriť obavy, že politickí vodcovia, ako aj potenciálni kandidáti na prezidenta, boli v súvislosti s údajnými obvineniami z korupcie uväznení,
- ab) vyjadriť v tejto súvislosti nespokojnosť so zachovaním doživotného trestu odňatia slobody pre aktivistu v oblasti ľudských práv Azimjona Askarova, ktorý v roku 2010 zdokumentoval násilie medzi etnikami, a požiadať o jeho okamžité prepustenie, zrušiť rozsudok, ktorý bol nad ním vynesený, rehabilitovať ho a poskytnúť mu odškodnenie;
- ac) pripomenúť, že korupcia ohrozuje ľudské práva, rovnosť, obchod a spravodlivú hospodársku súťaž, brzdí zahraničné investície, a tým bráni hospodárskemu rastu a tiež znižuje dôveru občanov v štátne inštitúcie;
- ad) podporiť pevný záväzok k sociálnemu pokroku, dobrej správe vecí verejných, demokracii a dobrým vzťahom medzi etnikami a príslušníkmi rôznych náboženstiev, odbornej príprave a vzdelávaníu, a to aj ako prostriedok na posilnenie základov stability a bezpečnosti; pokračovať v podpore budovania mieru a bezpečnostných opatrení a zvýšiť úsilie o plné začlenenie menšín po etnických stretoch v Kirgizsku v roku 2010 s

cieľom zabrániť budúcim konfliktom;

- ae) pomáhať pri prekonávaní sociálno-ekonomických problémov a prekážok, ktoré sú typovo vymedzené v odporúčaní MOP č. 202; v tejto súvislosti venovať osobitnú pozornosť mladým ľuďom prostredníctvom podpory akademických, mládežníckych a kultúrnych výmen; venovať osobitnú pozornosť regionálnemu rozvoju s osobitným dôrazom na rozdiely medzi severom a juhom;
 - af) podporiť, presadzovať a uľahčovať ďalšiu regionálnu spoluprácu v Strednej Ázii, ktorá je jedným z najmenej integrovaných regiónov sveta, na základe súčasnej pozitívnej dynamiky, a to *okrem iného* s cieľom zvýšiť stabilitu a rozvoj Strednej Ázie ako celku; uznať účasť krajiny na programoch EÚ zameraných týmto smerom, ako aj vykonávanie stratégie EÚ pre Strednú Áziu v oblasti energetiky, vodného hospodárstva a environmentálnych výziev, a v rámci pravidelného politického dialógu a dialógu o ľudských právach s EÚ;
 - ag) opakovane poskytnúť ubezpečenie, že členstvo Kirgizska v Eurázijskej hospodárskej únii (EAHU) nemá vplyv na posilnenie jeho vzťahov s EÚ, ako vyplýva z nedávno ratifikovanej dohody o partnerstve a spolupráci medzi EÚ a Kazachstanom;
 - ah) zohľadniť rozvoj kirgizských vzťahov s Čínou a Ruskom, podporiť Kirgizsko, aby diverzifikovalo svoje hospodárstvo s cieľom znížiť značnú politickú závislosť na týchto dvoch externých aktéroch; zohľadniť rozvoj týchto vzťahov v kontexte vykonávania čínskej stratégie Jedno pásmo, jedna cesta (OBOR); zabezpečiť, aby sa boj proti propagande, ktorú šíria ruské médiá v krajine, podstatne posilnil;
 - ai) prispieť k snahe o zmiernenie nedávneho diplomatického a hospodárskeho napätia v regióne, aj medzi Kazachstanom a Kirgizskom;
 - aj) podporovať neustále zlepšovanie diplomatických vzťahov s Uzbekistanom, ako aj konštruktívny dialóg o riadení nedostatočných vodných zdrojov v regióne;
 - ak) uznať bezpečnostné obavy Kirgizska v súvislosti so zhoršujúcou sa bezpečnostnou situáciou v Afganistane a v reakcii na rastúcu radikalizáciu v stredoázijskom regióne; poskytnúť pomoc v súvislosti s návratom zahraničných islamských bojovníkov a ich rodinných príslušníkov zo zahraničia; posilniť regionálnu spoluprácu s krajinami Strednej Ázie v súvislosti s bojom proti džihádistickým hnutiam a nadnárodnej trestnej činnosti opierajúcu sa o právne, inštitucionálne a praktické protiteroristické opatrenia na kontrolu hraníc a preventívne opatrenia proti rastúcej násilnej náboženskej radikalizácii;
-
- ◦
2. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto odporúčanie Rade, Komisii a podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a prezidentovi, vláde a parlamentu Kirgizskej republiky.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	6.12.2018
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 40 -: 1 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Petras Auštrevičius, Elmar Brok, Klaus Buchner, Lorenzo Cesa, Aymeric Chauprade, Javier Couso Permuy, Georgios Eptideios, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule-Pēterse, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Wajid Khan, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Andrejs Mamikins, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Alyn Smith, Jordi Solé, László Tőkés, Anders Primdahl Vistisen
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Asim Ademov, Tanja Fajon, Antonio López-Istúriz White, Marie-Christine Vergiat, Janusz Zemke, Željana Zovko
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	John Howarth, Miroslav Mikolášik, Thomas Waitz, Bogdan Andrzej Zdrojewski

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

40	+
ALDE	Petras Auštrevičius, Iveta Grigule-Pēterse, Ilhan Kyuchyuk, Jozo Radoš
ECR	Anders Primdahl Vistisen
EFDD	Aymeric Chauprade
PPE	Asim Ademov, Elmar Brok, Lorenzo Cesa, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Ramona Nicole Mănescu, Miroslav Mikolášik, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, László Tőkés, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Željana Zovko
S&D	Tanja Fajon, Eugen Freund, John Howarth, Wajid Khan, Arne Lietz, Andrejs Mamikins, Clare Moody, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Janusz Zemke
VERTS/ALE	Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Alyn Smith, Jordi Solé, Thomas Waitz
1	-
NI	Georgios Epitideios
2	0
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Marie-Christine Vergiat

Vysvetlenie použitých znakov

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania